

KORRALDUS

Tallinna Veespordi Klubile vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algamata jätmine

I. ASJAOLUD

Tallinna Veespordi Klubi (äriregistrikood 80234545, edaspidi *taotleja*) esitas 27.05.2018 kirjaga Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse, mis saabus ja registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 28.05.2018 nr 14-6/18/8619 all. Keskkonnaamet võttis taotluse menetlusse 04.06.2018 kirjaga nr 14-6/18/8619-2.

Vee erikasutusluba taotletakse Rohuneeme väikesadama (edaspidi *sadam*) süvendamiseks, mille käigus eemaldatakse merest kuni 9850 m³ pinnast (liiv, kruus, savi ja kivid). Pinnas paigutatakse sadama kruntidele (detailplaneerimisel, mahus 1500...2500 m³) ja läheduses paiknevatele kinnistutele 89001:003:1817 ja 89001:003:1813 mahus 7500...8500 m³. Lisaks on planeeritud sadama laiendamine, mille käigus on kavandatud ehitada sadama läänemuul, teeninduskai ja slipp. Ehitustööde käigus uputatakse veekogusse tahkeid aineid maksimaalselt kuni 9880 m³, sh sildumisrajatiste tagused täited. Rajatiste ehitusmaterjalid on inertsed: kivi (sh süvendustööde käigus eemaldatud), raudbetoon, teras, puit. Laineveemassi eest kaitstud alade katend on asfaltbetoon.

Sadam asub Harjumaal Viimsi vallas Rohuneeme külas Sadama tee 11 kinnistul (katastriüksuse tunnus 89001:003:1953) ning sellega piirneval alal Tallinna lahes. Sadama koordinaadid on sadamaregistri andmetel 59°33'32.94"N; 24°47'36.27"E. Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on järgmised:

X	Y
6602796,	544745
6602813,	544855
6602762,	544872
6602749,	544909
6602725,	544928
6602744,	544892
6602665,	544883
6602660,	544833
6602727,	544810

Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik, kui toimub veekogu, mille veepeegli pindala on üks hektar või suurem, süvendamine või sellise veekogu põhja pinnase paigaldamine ja p 7 kohaselt, kui uputatakse või heidetakse tahkeid aineid veekogusse. Veeseaduse § 9 lg-st 5 tulenevalt annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Keskkonnaamet hindas vastavalt keskkonnaministri 26.03.2002 määruse nr 18 "Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike

materjalide loetelu ja loa vormid” (edaspidi *määrus nr 18*) taotluses esitatud andmeid ning kas koos taotlusega oli esitatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lg-s 1 nimetatud teave. Esitatud taotlus ja KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teave vastasid nõuetele ning olid menetlemiseks piisavad.

1.1 Taotluse avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist sellekohase teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati 04.06.2018, st tähtaegselt. Ettepanekuid ja vastuväiteid vee erikasutusloa taotluse avalikustamise käigus ei esitatud.

II. KAALUTLUSED

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 56 lg-le 3 tuleb kaalutlusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud. Keskkonnaamet teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, eelhinnangust keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kohta ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

2.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa (siinkohal vee erikasutusloa) taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lg 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast § 6¹ lg 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, vastavalt veeseaduse § 9 lg-le 5 annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lg 2 p 11, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 244*). Määruse nr 244 § 11 p 7 kohaselt tuleb KMH algatamise vajalikkuse eelhinnang anda sellise tegevuse korral, kus toimub veekogu süvendamine või veekogusse tahkete ainete kaadamine alates mahust 100 kuupmeetrit, välja arvatud KeHJS § 6 lg 1 p-des 17 ja 17¹ nimetatud juhtudel. Tulenevalt eelnevast ning KeHJS § 6¹ lg 3 annab otsustaja käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu taotleja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

KeHJS § 6¹ lg 5 kohaselt kehtestatakse käesoleva seaduse § 6 lg-tes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi *määrus nr 31*). Vastavalt määruse nr 31 § 5 lg 1 peab eelhinnang sisaldama käesoleva määruse §-de 2–4 alusel antud järeldust kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise vajalikkuse kohta koos põhjenduste kokkuvõttega. KeHJS § 11 lg 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või

algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lg-te 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang (vt lisa 1).

Lähtudes eelhindangu tulemustest puudub Keskkonnaameti hinnangul kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- 1) kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- 2) eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule ja kalastikule juhul kui töid tehakse väljapool kalade peamist kudeaega (15.04–30.06) ning põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s;
- 3) eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- 4) eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- 5) seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.

Arvestades keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 § 5 lg 2, märgib Keskkonnaamet, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ on kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks vajalikud järgmised meetmed:

- 1) Süvendustööde tegemine on keelatud kalade peamisel kudeajal 15.04–30.06 vältimaks heljumist tingitud kalamarja ja noorjarkude kahjustusi tundlikul perioodil.
- 2) Süvendustööde tegemine on keelatud põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s, et vältida heljumi levikut laiemale merealale.

2.2 Kaalutlused vee erikasutusloa andmisel

Sadama ehitamisel on potentsiaalseks mõjufaktoriks akvatooriumi süvendamine ning sadama laiendustöödega seotud tahkete ainete veekogusse uputamine. Kuna süvendatud pinnas võetakse kasutusele maismaal jääb ära kaadamisega seotud veekeskkonna mõjutamine.

Süvendatavatest setetest olulise osa moodustavad liiv, kruus ja savi on ka mõnel määral suuremaid kive. Setted ei sisalda jäätmeid. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole nimetatud piirkonnas ja selle läheduses toimunud olulisi reostusi. Tulenevalt eeltoodust võib järeldada, et süvendatava pinnase saastetunnused pole olulised või puuduvad. Süvendamise potentsiaalne negatiivne mõju seisneb eelkõige vahetult süvendamise ajal vette paisatavates setetes ning heljumi tekkes. Kuna süvendatava pinnase maht on küllalt suur ning süvendatav pinnas sisaldab suurel määral ka peeneid setteid suureneb piirkonnas süvendamise perioodil heljumi kontsentratsioon veesambas.

Sadama võimalikus mõjupiirkonnas esinevateks peamisteks töenduslikku väärtust omavateks merekaladeks on räim, kilu ja lest. Vähem arvukalt on esindatud veel teised Soome lahes elutsevad liigid nagu tursk, tuulehaug, kammeljas, lõhilased, merisiig, meritint, ahven jne. ning ka töenduslikult mitteolulised emakala, merivarblane, meripühvel jt. Kuna osa süvendustöödest on planeeritud ka väljapool akvatooriumit avatud merealale võib heljum kanduda sadamapiirkonnast kaugemale sh kalade kudealadele. Heljumi sattumine ülemistesse veekihtidesse võib ohustada kalalarge, mistõttu võivad süvendustööd häirida kalu kudeperioodil. Seetõttu ei tohiks suuri heljumit tekitavaid töid teha vahemikus 15. 04 kuni 30. 06 ning põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s. Sadama piirkonnas ei ole ametlikke, tähistatud

suplusrandasid, mille puhul vee kvaliteedi mõjutamine võiks olla oluline selle kasutajatele. Veekogu süvendamisel saadav pinnas paigutatakse maismaale, mistõttu ei teki täiendavaid mõjutusi veekogule.

Tahkete ainete uputamisega seoses kaasneb tavaliselt otsene põhjataimestiku füüsiline hävitamine, juhul kui sellel alal on põhjataimestik. Sadama akvatooriumis ja süvendataval alal, põhjataimestiku otsesed mõõtmisandmed puuduvad. Süvendataval alal meres olulisi taimestiku elupaiku pole inventeeritud. Arvestades rekonstrueeritava sadama mastaape võrrelduna Tallinna lahe mastaabiga võib väita, et mõju põhjataimestiku kooslustele on lokaalne ning lühiajaline. Üldjuhul taastub taimestik süvendatavate alade piirkonnas 2-3 aasta jooksul.

Süvendamisega seoses võivad veekogu põhjaloomastiku ja -taimestiku kahjustused olla suurimad vahetult kavandatavate tööde piirkonnas. Vette paisatud heljumi mõju põhjataimestikule ja -loomastikule avaldub tõenäoliselt järgneva 2-3 aasta jooksul. Süvendusalal põhjaelustik reeglina hävib. Arvestades, et tegemist on ajaloolise sadamapiirkonnaga ning asjaoluga, et piirkonna veekogu põhjaelustik on liigivaene ei ole tekitatud kahjustused olulise mõjuga.

Kavandatavaid süvendustöid tehakse ekskavaatori abil. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole sadamate süvendamisel nimetatud tehnikaga tekkinud olukordi, mis võiksid kahjustada keskkonda. Mehaanilised kahjustused merepõhjaakooslustele ja ka merepõhjale ei sõltu süvendaja tüübist. Sadama süvendamine ja tahkete ainete uputamine taotluses toodud mahus ei mõjuta rannikumeres pikaajaliselt väljakujunenud ja valitsevaid looduslikke tingimusi ega rannalähedasel alal hüdrodünaamilist režiimi, mis võiks põhjustada merepõhjal olulisi muutusi.

Vee erikasutusega seotud tööd on sobivate ilmastikutingimuste korral teostatavad lühikese ajaperioodi jooksul (ca 2-6 kuud) kümne aasta jooksul, mistõttu on vee erikasutuse mõju kokkuvõttes lokaalne ning lühiajaline. Arvestades tööde mahtu, ning lokaalset mõju, lisaks ka vee erikasutusloas kehtestatavaid piiranguid seoses kalade kudeajaga puudub vajadus vee erikasutuse järgse seire teostamiseks.

Lähiümbruskonnas võimalikku koosmõju avaldavaid planeeringuid teadaolevalt ei ole. Küll aga on vahetult sadama kõrval Rohuneeme sadam, kus regulaarselt toimuvad süvendustööd mahus 500 – 1500 m³ aastas. Kuna kõrval asuva sadama süvendustööde maht on väike, ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist, mis tooks kaasa negatiivse keskkonnamõju piirkonna keskkonnataluvust ületaval määral. Vee erikasutusega seotud töid ei tehta kalade kudeajal ka Rohuneeme sadamas.

2.3 Eelnõu avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 1¹ kohaselt kohaldatakse veeseaduse § 8 lg 2 p 6 ja 7 alusel antava vee erikasutusloa andmise HMS avatud menetluse sätteid, arvestades veeseaduse erisusi. Kooskõlas veeseaduse § 9¹ lg-te 2² ja 3 ning HMS §-dega 48 ja 49 tegi loa andja 20.06.2018 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks taotlejale antava vee erikasutusloa eelnõu ja vee erikasutusloa andmise korralduse ning KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu. Loa andja edastas eelnõud vastavalt HMS § 40 lg-le 1 taotluse esitajale. Vastavalt HMS § 49 lg-le 2 ei või ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaeg olla lühem, kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Veeseaduse § 9¹ lg 2² kohaselt on vee erikasutusloa andmise menetluses korraldatava avaliku väljapaneku kestus vähemalt 14 päeva. Eelnõuga oli võimalik tutvuda kahe nädala jooksul alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Ettepanekuid ja vastuväiteid eelnõude avalikustamise ajal ei esitatud.

III. OTSUSTUS

Tulenevalt eeltoodust ja Tallinna Veespordi Klubi (äriregistrikood 80234545) taotlusest; lähtudes veeseaduse § 8 lg 2 p-st 6 ja 7, § 9 lg-st 5, § 9 lg 1 p-st 2; määruse nr 18 §-st 5 ja 8; vastavalt KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 2 p-le 18 ja lg-le 4, § 6¹ lg-tele 3 ja 5, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, § 12 lg 1¹ p-le 1, määruse 244 § 11 p-le 7, määrusele 31 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" p-dega 2.1.1 ja 3.5.8 otsustan:

3.1 Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Tallinna Veespordi Klubi vee erikasutusloa taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

3.2 Anda Tallinna Veespordi Klubile (äriregistrikood 80234545) vee erikasutusluba nr L.VV/331408 kehtivusega kuni kümme aastat Rohuneeme väikesadama süvendustöödeks, mille käigus eemaldatakse merest maksimaalselt kuni 9850 m³ pinnast (liiv, kruus, savi ja kivid). Pinnas paigutatakse Rohuneeme väikesadama kruntidele ja läheduses paiknevatele kinnistutele. Sadama laiendamise käigus ehitatakse sadama läänemuul, teeninduskai ja slipp. Ehitustööde käigus uputatakse veekogusse tahkeid aineid kuni 9880 m³. Rajatiste ehitusmaterjalid on inertsed: kivi (sh süvendustööde käigus eemaldatud), raudbetoon, teras, puit. Laineveemassi eest kaitstud alade katend on asfaltbetoon.

3.3 Määrata vee erikasutusloas L.VV/331408 järgmised meetmed ja tingimused:

- 1) Süvendustööde tegemine on keelatud kalade peamisel kudeajal 15.04–30.06 vältimaks heljumist tingitud kalamarja ja noorjärede kahjustusi tundlikul perioodil.**
- 2) Süvendustööde tegemine on keelatud põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s, et vältida heljumi levikut laiemale merealale.**

3.4 Täiendav teave

- 1) Peale süvendustööde lõppemist tuleb Keskkonnaametile esitada aruanne vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- 2) Tööde käigus tekkivatest muudatustest informeerida Keskkonnaametit koheselt.
- 3) Vee erikasutusluba ei anna õigust ehitamiseks ja ehitise kasutamiseks.

3.5 Vaidlustamine

Haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.